

Патријарх Порфирије: Суштина Цркве као Сабора јесте света Литургија у којој смо показали нераскидиво јединство са Христом, али и јединство међу собом

Христос Воскресе! Високопреосвећена и преосвећена браћо архијереји, браћо и сестре, благодат Духа Светога нас данас сабра на редовни Сабор Српске Православне Цркве.

Сабори и саборованье јесу право, али истовремено и обавеза нас епископа. Наравно, сабори и саборованье јесу право и обавеза свих хришћана, али у овом тренутку благодаћу Духа Светога којим све бива у Цркви Христовој, Духом светим се и конституише Црква. Сабрали смо се на Сабор архијереја да бисмо пре свега пројавили и показали јединство наше помесне Цркве. У исто време, сабрали смо се да бисмо – сусрећући се у Духу Љубави, у Духу Светоме, размишљајући заједно о свим искушењима са којима се суочава Црква наша где год се она налазила – заједно доносили решења која нису напосто административна, него су решења у Духу Светоме. Таква решења имају за циљ да сведоче тело Христово, Христа распетог и васкрслога, и да

изграђују тело Христово.

То значи да сабори епископа нису попут других сабирања и састанака, конференција које се држе у свету разним поводима и са разним циљевима. Саборност је сама природа Цркве – друго име Цркве је сабор. Отуда из саме суштине саборног тела Христовог, Цркве као саборног тела Христовог, произилази и право и потреба као израз те суштине Цркве да се сабирамо. Ми смо прочитали молитву којом призивамо Духа Светога да буде са нама, која сама по себи много више него што можемо рећи, казује о суштини Сабора и саборована. Сабирамо се око Христа, сабирамо се у Њему, сабирамо се као тело Његово и темељ.

Суштина, манифестација Цркве као Сабора – као једног организма – јесте управо света Литургија коју смо служили и света Литургија у којој смо, истовремено, показали нераскидиво јединство са Христом, али и јединство међу собом, јединство тела Цркве, као јединство свакога другог тела.

Слика коју је апостол Павле употребио да би изразио суштину Цркве извире из јединства тела са главом. Глава тела Цркве јесте Христос. Ми епископи, како рекох, нисмо напосто представници обичних људских организација, нисмо изабрани да у име неке групе људи долазимо на Сабор како бисмо формирали некакву корпорацију или заједницу, конференцију, централни комитет, како се то некада звало на нашим просторима. Епископ, а онда и свештеник, по речи Отаца, јесте на месту и у обличју Христовом. Он није, пре свега како каже један од латинских отаца *in persona Ecclesiae*, у име народа и Цркве, епископ је *in persona Christi*, у име Христово. Он је ту да служи Тајну Христову, а та Тајна Христова јесте Тајна тела Христовог. Тајна коју служи епископ јесте пре свега Тајна јединства Цркве.

Зато данас, најпре, обраћајући се браћи архијерејима, молим да се сви молимо за јединство Цркве које светотајински постоји и оно је неповредиво. Али јединство може понекад бити, доведено у ризик неком нашом самовољом, неким нашим појединачним погледом на свет. Сабори постоје управо због тога да би се отклонила свака врста индивидуализма, свака врста самовољности, свака врста појединачности. Сабор постоји као простор да би свако био једнак, али различит по својој функцији, по својим даровима, и у том смислу да би свако по некој теми изнео свој став, своје мишљење, којим би допринео заједничком решавању сваког изазова, а мало их данас није.

Данас је читав свет, а унутар тога и наша Црква, суочен са изазовом

пандемије вируса Ковид. Она је условила да две године ми нисмо имали Сабор. Сигурно је да има много тема о којима треба да разговарамо, али пре свега увек као Црква која је предањска, која је Православна, која има исправну веру, исправан живот. Ми не треба да саображавамо Цркву духу овога времена и света, него да преображавамо и време и простор Христом непроменљивим који је и јуче и данас и сутра исти. Ми смо на Сабору увек испуњени радошћу, благодаћу Духа Светога јер он је почетак и крај нашег саборавања. Он нас испуњава, он нас коинституише као заједницу, изграђује нас као Цркву.

Али, понекад, Сабори имају и непријатне моменте. Од прошлог Сабора до овог Сабора ми смо испуњени, рећи ћу, радосном тугом, јер смо изгубили пре свега поглавара наше Цркве, блаженопочившег патријарха Иринеја. Најпре је Господ позвао епископа ваљевског Милутина, потом митрополита црногорско-приморског Амфилохија и епископа умировљеног Атанасија. Не зна се ко је од њих значајнији био за живот наше Цркве и који је од њих на основу саборног духа, тј. на основу својих личних печата и дарова, своје посебности али унутар саборног организма Цркве, допринео животу, проповеди Јеванђеља и сведочењу Христа у нашем времену и нашим просторима. Ми знамо да Господ сваког позива онда када је он најспремнији и да он има, како каже Свети Григорије Богослов, сотиоролошку логику, логику која се бави спасењем. Зато се молимо за покој душа поменутих – патријарха и браће архијереја, али многих свештеника, монаха, многе наших браће и сестара које је Господ позвао, можда не у складу са логиком овог света, али у складу са својом логиком и онда када је свако био најспремнији.

Данас слаavimo равноапостолне Кирила и Методија, браћо и сестре. И они су допринели да словенски народи постану део словесног стада Христовог. Међу нама су двојица архијереја који носе имена Кирило и Методије. У име свих: да су у Христу радосни и да служе Цркви на много година!

Први пут имамо после изборног Сабора, који је био ванредни, Литургију и призив Светог Духа овде, у храму Светог Саве, који је саборни храм нашег народа, наше помесне Цркве. И зато нека би Бог дао да се увек овде сабирамо у љубави Христовој, у Духу Светом, да изграђујемо тело Христово сарађујући са благодаћу Божјом.

Вас, сабрани верни народе, молим да се молите за нас архијереје. Браћо архијереји, нека би Господ дао да молитвени почетак Сабора и молитва призива Светог Духа коју смо прочитали буду смернице током нашег саборавања; да све оно што у Духу Светоме, у љубави и у истини будемо

међусобно размењивали нама буде на спасење а Цркви Христовој на корист.
Нека је благословен почетак Сабора наше помесне Српске Православне
Цркве!

spc.rs